

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____ обліку та аудиту _____
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.03050901 «Облік та аудит»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік та аудит в управлінні підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Організація та методика обліку і аудиту операцій з основними засобами:
вітчизняний і міжнародний досвід (на прикладі ТОВ «Цемент»)»

(назва теми)

Виконавець:

студентка обліково-економічного
факультету

Агаєва С.А.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Лоханова Н.О.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ, ПОНЯТТЯ ТА ОЦІНКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА.....	7
1.1. Основні засоби як об'єкт обліку та їх класифікація.....	7
1.2. Порядок документального оформлення операцій з основними засобами, синтетичний та аналітичний облік основних засобів.....	12
1.3. Облік надходження основних засобів.....	19
1.4. Облік вибуття основних засобів за різними напрямками.....	26
1.5. Міжнародний досвід обліку операцій з основними засобами.....	31
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЦЕМЕНТ».....	38
2.1. Загальна фінансово-економічна характеристика ТОВ «Цемент»...38	38
2.2. Особливості документального оформлення операцій з основними засобами ТОВ «Цемент».....	42
2.3. Облік операцій з основними засобами в ТОВ «Цемент» в умовах застосування автоматизованих систем обліку.....	45
2.4. Напрями удосконалення діючої практики обліку операцій з основними засобами на підприємстві ТОВ «Цемент».....	49
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ, АНАЛІЗ ТА МОДЕЛЮВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ.....	54
3.1. Завдання, джерела та методика контролю та аналізу обліку операцій з основними засобами.....	54
3.2. Оцінка системи внутрішнього контролю на підприємстві ТОВ «Цемент» та шляхи вдосконалення.....	58
3.3. Аналіз ефективності використання основних засобів у ТОВ «Цемент».....	61
3.4. Економіко-математичне моделювання впливу факторів на збитковість основного капіталу ТОВ «Цемент».....	69

ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	79
ДОДАТКИ.....	85

ВСТУП

Актуальність обраної теми полягає в тому, що саме облік та аудит є найважливішими засобами систематичного контролю за збереженням основних засобів, за правильним їх використанням і виявленням додаткових резервів підвищення ефективності господарювання. Основні засоби, як правило, мають велику питому вагу у загальному капіталі підприємства, а, отже, від їх вартості, технічного рівня, ефективності використання багато в чому залежить кінцеві результати діяльності підприємства: випуск продукції, її собівартість, прибуток, рентабельність, фінансова стійкість тощо.

Вивчення опублікованих наукових праць і діюча практика господарської діяльності підприємств свідчать про те, що в бухгалтерському обліку і аналізі ефективності оновлення основних засобів є цілий ряд принципово важливих проблем, які потребують нових досліджень. Серед них єдність економічної та бухгалтерської термінології, принципи оцінки основних засобів, підвищення аналітичності та інформативності первинних документів з обліку основних засобів, адаптація обліку операцій з основними засобами до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності.

Великий внесок в розробку теоретичних основ і методологічних підходів до проблеми обліку операцій з основними засобами провідні вчені-економісти: Н.М. Ткаченко, О.А. Наумчук, М.Т.Білуха, В.Г.Гетьман, М.Я.Дем'яненко, В.П.Завгородній, В.Г.Линник, Ю.Я.Литвин, В.Ф.Палій, Г.М.Підлісецький, П.Т.Саблук, В.В.Сопко та інші вчені.

Мета дослідження: теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення організації обліку операцій з основними засобами за умов використання автоматизованих систем обліку та наближення процесу обліку до вимог міжнародних стандартів.

Для досягнення мети в роботі необхідно буде вирішити наступні **завдання:**

- визначити економічну сутність основних засобів та їх класифікацію;

- дослідити порядок документального оформлення операцій з основними засобами;
- вивчити порядок оцінки та критерії визнання об'єктів основних засобів;
- вивчити процес обліку надходження, руху та вибуття основних засобів;
- проаналізувати міжнародний досвід обліку операцій з основними засобами;
- дослідити порядок документування операцій, а також процес обліку на досліджуваному підприємстві;
- запропонувати напрями удосконалення діючої практики обліку операцій з основними засобами;
- оцінити систему внутрішнього контролю обліку основних засобів на об'єкті дослідження;
- оцінити ефективність використання основних засобів на підприємстві та надати рекомендації щодо її покращення;
- розробити економіко-математичну модель за обраною темою.

Предметом дослідження є облік надходження та вибуття основних засобів підприємства.

Об'єктом дослідження є організація обліку основних засобів на підприємстві ТОВ «Цемент». Так як досліджуване підприємство є виробничим, то на обліку в нього знаходиться велика кількість основних засобів.

Методика дослідження. Вирішення поставлених завдань досягнуто на підставі застосування загальнонаукових методів абстракції, аналізу і синтезу та традиційних методів (групування, порівняння, вибіркового методу тощо). Обробка інформації здійснювалась за допомогою електронних таблиць програми Microsoft Excel 2010.

Інформаційна база дослідження. Теоретичну основу дослідження питань склали закони України, міжнародні стандарти фінансової звітності,

постанови, наукові праці зарубіжних та вітчизняних вчених, таких як: Ткаченко Н.М. «Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України», Зюкова М. М. «Облік основних засобів», Наумчук О.А. «Основні засоби: зміст і принципи облікової політики» тощо.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 2 статті:

1. Облік знецінення основних засобів відповідно до Міжнародних стандартів обліку// Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Тези доповідей II Міжнародної студентської науково-практичної інтернет- конференції. Ч. 1. – Одеса: ОНЕУ, 2016.

2. Сучасний стан обліку операцій з основними засобами в умовах переходу до міжнародних стандартів обліку // V Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції». – Одеса: ОНЕУ, 2017.

ВИСНОВКИ

У підсумку можна сказати, що вивчення опублікованих наукових праць і діюча практика господарської діяльності підприємств свідчать про те, що в бухгалтерському обліку, аналізі ефективності оновлення основних засобів та контролі операцій з основними засобами є цілий ряд принципово важливих проблем, які потребують нових досліджень. Серед них: єдність економічної та бухгалтерської термінології, принципи оцінки основних засобів, підвищення аналітичності та інформативності первинних документів з обліку основних засобів, адаптація обліку операцій з основними засобами до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності.

1. В ході написання кваліфікаційної роботи було визначено економічну сутність основних засобів та їх класифікацію. Основні засоби – один з найважливіших чинників будь-якого виробництва. Їх стан і ефективне використання прямо впливають на кінцеві результати господарської діяльності підприємств. Вивчення теоретичних положень, опублікованих праць вітчизняних і зарубіжних вчених свідчать, що система обліку та аналізу основних засобів в останній час ускладнилась, а ряд проблем негативно впливають на процес управління виробництвом. Це знижує ефективність використання основних засобів.

Таким чином необхідно удосконалювати теоретичні і практичні засади організації обліку основних засобів у напрямі розширення її управлінських можливостей, максимально пристосовуючи до практичних потреб суб'єктів підприємницької діяльності, що виникають у процесі прийняття управлінських рішень щодо руху основних засобів та ефективності їх використання. Основними шляхами удосконалення організації обліку основних засобів є раціоналізація як кожної форми документів і реєстрів обліку, так і методів, і способів збирання, обробки і узагальнення облікової інформації, адаптованих до сучасних умов.

2. Дослідження порядку документального оформлення операцій з основними засобами показало, що для раціональної організації обліку

основних засобів та інших необоротних активів перш за все необхідно забезпечити своєчасне і правильне оформлення первинних документів на всі операції їх надходження в установу, використання, внутрішнього переміщення, ремонту, зносу, вибуття або списання. Законодавством затверджено перелік форм первинних документів, а також аналітичних та синтетичних реєстрів для оформлення операцій з основними засобами. Їх перелік не є вичерпним, адже підприємство самостійно може розробляти власні форми реєстрів або доповнювати нормативні. Також підприємство виходячи з форми бухгалтерського обліку (автоматизована, журнально-ордерна, комбінована) може самостійно обирати обсяг аналітичних та синтетичних реєстрів, в яких відображаються операції з основними засобами.

3. В ході дослідження було вивчено порядок відображення операцій з надходження, руху та вибуття основних засобів за різними напрямками. При передачі кожного об'єкта основних засобів в експлуатацію комісією, яка створена за наказом керівника підприємства і здійснює приймання об'єкта, складається Акт приймання передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (Ф № 03-1). В цьому документі вказується первісна вартість об'єкта, місце експлуатації, його відповідність технічним умовам. [] Кожному об'єкту надається інвентарний номер, який наноситься на об'єкт і в подальшому проставляється у всіх документах, на підставі яких відбувається внутрішнє переміщення об'єкта, або його вибуття, а також в інвентарній картці (Ф № 03-6). Первинна вартість об'єктів основних засобів придбаних у постачальника формується у відповідності до П(С)БО 7.

Вибуття основних засобів з підприємства оформляється Актом на списання основних засобів (ф. № 03-3), у якому вказується причина вибуття, первинна вартість об'єкта, що вибуває, сума нарахованого зносу, залишкова вартість, витрати, пов'язані з вибуттям, (реалізацією, ліквідацією), а також сума одержаного доходу. На підставі оформлених актів роблять відповідні записи в бухгалтерському обліку.

4. Аналіз міжнародного досвіду обліку операцій з основними засобами та порівняння його з національними показав, що норми національних стандартів є простішими для розуміння, адже деякі аспекти розглянуті ширше та детальніше ніж в міжнародних стандартах. Але в ту ж саму чергу така деталізація всіх аспектів обліку операцій з основними засобами на практиці призводить до обмеженості П(С)БО, адже завелика кількість прописаних норм віднімає в облікового персоналу підприємства можливість самостійно, виходячи з реального стану активів, визначати особливості обліку основних засобів. Норми, наведені в МСФО дозволяють більш адекватно відобразити реальний стан основних засобів підприємства в обліку, ніж це дозволяють норми П(С)БО.

Для синхронізації національного обліку основних засобів з міжнародним необхідно на законодавчому рівні сприяти більшому пристосуванню П(с)БО до МСФО.

5. Дослідження порядку документування операцій, а також процесу обліку на ТОВ «Цемент» показав, що документальне оформлення та облік операцій з основними засобами в ТОВ «Цемент» є повністю автоматизованими. Автоматизована форма бухгалтерського обліку дозволяє обліковому персоналу ТОВ «Цемент» проводити комплексну обробку облікової інформації на основі пакету прикладної програми «1С: Бухгалтерія 8.3». Документальне оформлення операцій з основними засобами на підприємстві відбувається відповідно до вимог законодавства. Так, для оформлення операцій з надходження, руху, вибуття об'єктів основних засобів на підприємстві застосовуються всі форми первинної документації, які були наведені у другому пункті першого розділу дипломної роботи.

Конфігурація 1С повністю пристосована до вимог діючого законодавства України та умов діяльності цементного заводу. Також вона дає змогу інтеграції за іншими програмами, що використовуються на ТОВ «Цемент» (Microsoft Excel 2010, М.Е.Дос, Банк-клієнт тощо). Тому можна сказати, що автоматизація обліку в ТОВ «Цемент» призводить до значного

спрощення процесу обліку, дозволяючи обліковому персоналу підприємства проводити комплексну обробку облікової інформації.

6. У другому розділі кваліфікаційної роботи було досліджено напрями удосконалення діючої практики обліку операцій з основним засобами на підприємстві ТОВ «Цемент». Первинний, синтетичний та аналітичний облік в цілому відповідає вимогам законодавства, однак система бухгалтерського обліку потребує деякого вдосконалення. Підприємству необхідно посилити контроль за збереженням та використанням основних засобів, а також контроль за документальним оформленням всіх операцій з основними засобами.

Отже, надані в другому розділі рекомендації допоможуть обліковому персоналу підприємства ТОВ «Цемент», вдосконалити процес обліку операцій з основними засобами та підвищити його ефективність, а також вдосконалити процес обліку в цілому.

7. Під час дослідження оцінено систему внутрішнього контролю обліку операцій з основними засобами. Для оцінки ефективності системи внутрішнього контролю, проведено ряд анкетувань та тестувань. Варто зазначити, за результатами проведеного анкетування в ТОВ «Цемент», було встановлено, що більшість відповідей на запитання анкети – «Так», на основі чого можна припустити, що ризик контролю на підприємстві мінімальний.

Результати проведених тестувань надамо у вигляді робочих документів аудитора.

8. Для оцінки ефективності використання основних засобів ТОВ «Цемент» було проведено аналіз складу та структури основних засобів, аналіз руху основних засобів, аналіз ефективності використання основних виробничих фондів (розраховано такі показники, як фондвіддача та фондомісткість), аналізу впливу факторів засобів виробництва таких, як середньорічна вартість ОВФ, питома вага активної частини фондів та її фондвіддача, на зміну чистого доходу. В цілому дані аналізу показали, що на цементному заводі основні засоби використовуються недостатньо

ефективно. Для мобілізації виявлених резервів підприємству необхідно не допускати залишків готової продукції на складі, слідкувати за асортиментністю, підвищувати продуктивність праці, стежити за ритмічністю, своєчасними поставками сировини і матеріалів, не допускати цілоденних простоїв обладнання та внутрішньо змінних втрат робочого часу.

Для збільшення питомої ваги активної частини фондів підприємство повинне краще управляти амортизаційним фондом та поступово накопичувати кошти для планового придбання устаткування та обладнання.

Також підприємству необхідно спостерігати за своєчасними введенням і виведенням основних засобів, проведенням ремонтних робіт, для підтримки технічних характеристик обладнання.

9. Під час дослідження було розроблено економіко-математичну модель. На підставі даних фінансової звітності ТОВ «Цемент» проаналізовано вплив факторів (коефіцієнту оновлення, збитковості продажу, коефіцієнту придатності) на збитковість основного капіталу за допомогою кореляційно-регресивного аналізу взаємозв'язку економічних показників.

Усі знаки перед коефіцієнтами регресії відповідають реальним економічним процесам, що відбуваються на підприємстві. Це дає можливість стверджувати, що побудована модель є адекватною імперичним даним, а фактори, які включені у модель, значимі. За результатами кореляційно-регресійного аналізу було надано рекомендації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабур Л.Г., Сердюк Т.В. Бухгалтерський облік діяльності виробничих підприємств. Частина II: Навчальний посібник / Л.Г. Бабур, Т.В. Сердюк. – Вінниця: ВНТУ, 2014. – 151с.
2. Білуха М.Т. Проблеми організації автоматизації обліку на підприємствах [Електронний ресурс] / А.А. Бойчук, В.О. Бойчук, Л.О. Моцна // Наука та економіка. – 2016. – Вип. 2. – С. 56–60. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJR>.
3. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. / За ред. Р.Л. Хом'яка. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2015. – 820 с.
4. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник / За ред. Ф.Ф. Бутинця – Житомир: ЖІТІ, 2016. – 672 с.
5. Гавриловська Л.М., Ларіонова А.С. Фінансовий облік 1: Навч. - метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л.М. Гавриловська, А.С. Ларіонова. – Київ: КНЕУ, 2015. – 320 с.
6. Галузеві і спеціалізовані продукти 1С:Бухгалтерія для України 8.3 [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://1c.ua/ua/v8/prod-ua/43414/>.
7. Гаркавенко С.С. Маркетинг: Підручник / С.С. Гаркавенко. – Київ: Лібра, 2016. – 712 с., с. 291, 302
8. Гейко Л. М. Національна економіка: навч. посіб. / Л. М. Гейко, Н. В. Сментина. – Одеса : ОНЕУ, 2012. – 315 с.
9. Гетьман С.Ф., Завгородній В.П. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: Практичний посібник / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко. – Київ: Лібра, 2016. – 880 с.
10. Документи для підтвердження операцій з основними засобами [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6156>.

11. Завдання і джерела контролю. Нормативно-правова база [Електронний ресурс] // – Режим доступу: http://studopedia.su/13_29123_zavdannya-i-dzherela-kontrolyu-normativno-pravova-baza.html.

12. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

13. Значення, завдання, зміст і джерела аналізу витрат на виробництво та собівартості продукції [Електронний ресурс] // – Режим доступу: http://lubbook.org/book_248_glava_50_9.1._Znachennja,_zavdannja,_zm.html

14. Зюкова М.М. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. / С.В. Івахненко. – Київ: Знання-Прес, 2011. – 349 с.

15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30.11.1999 р., із змінами і доповненнями від 18.06.2015 р. № 573 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

16. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Навч. посіб. / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2011.

17. Литвин Ю.Я. Фінансовий облік : навч. посібник / В. С. Ленъ. – Київ: Академія, 2011.– 608 с.

18. Линник В.Г. Управління витратами. Програма курсу, завдання і методичні вказівки до виконання самостійної і контрольної робіт для студентів спеціальностей «Менеджмент організацій», «Економіка підприємства», «Маркетинг» / В.В. Лук'янова. – Хмельницький, ТУП, 2014. – 132 с., с. 12.

19. Меренкова Л.О. Управління витратами підприємства в ринковій економіці: Автореф. дис. ... канд. екон. наук / Харківський державний економічний університет. – Харків, 2016 – 20 с.

20. Методи та методика аудиту операцій з основними засобами [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://www.virtual.ks.ua/students/4303-methods-and-methodology-of-audit-costs.html>.

21. Миронова О. Аудиторська діяльність: організація системи внутрішнього контролю якості / О. Миронова. – Харків: Фактор, 2014. – 352 с.

22. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16). Основні засоби IASB від 01.01.2012 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.

23. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 17 (МСБО 16). Оренда IASB від 01.01.2012 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.

25. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 23 (МСБО 23). Витрати на позики IASB від 01.01.2012 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.

26. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 36 (МСБО 16). Знецінення активів IASB від 01.01.2012 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.

27. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики. – К.: Аудиторська палата України, 2007. – 1164 с.

28. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних. – Київ: Центр навчальної літератури, 2016. – 412 с.

29. Наказом Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» від 29.12.95 № 352. зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>

30. Наумчук О.А. Основні засоби: зміст і принципи облікової політики / Наумчук О.А.// Вісник технологічного університету Поділля. Науковий журнал. Економічні науки. Частина 2. Том 1 / Відп. ред. М.П. Войнаренко. – Хмельницький: ТУП, 2015. – С. 141 – 144

31. Облік, аналіз та аудит: Навчальний посібник / [Білик М.С., Загородній А.Г., Кіндрацька Г.І. та інші.]. – Київ: Кондор, 2015. – 618 с.

32. Організація обліку операцій з основними засобами в умовах автоматизації [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/9952>.

33. Оцінка системи внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту на підприємстві [Електронний ресурс] // – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/78/5580.html>.

34. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. із змінами та доповненнями від 08.02.2014 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>.

35. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755 – VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

36. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затверджені наказом Мінфін України від 24.12.2004 № 817 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>.

37. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджені наказом Мінфін України від від 27.04.2000 № 92 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

38. Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг 1 «Організація аудиторськими фірмами и аудиторами системи контролю якості аудиторських послуг», затверджена рішенням АПУ від 27.09.2007 р. № 182/4.

39. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвержені наказом Мінфін України від 24.05.1995 № 88 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

40. Прохар Н.В. Облік операцій з основними засобами : монографія / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2016. – 257 с.

41. Сопко В.В., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – Київ, 2016.

42. Ткаченко Л.В. Особливості оцінки основних засобів: історія і сучасність: Підручник / Л.В.Ткаченко// Бухгалтерський облік і аудит. – Київ: КНЕУ 2015. – 751с.

43. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник / Н. М.Ткаченко – К. :А.С.К., 2009. – 784 с.

44. Утенкова К.О. Аудит: Навчальний посібник / К.О. Утенкова. – Київ: Алерта, 2011. – 408с.

45. Фінансовий облік 1 Частина 2: Навч. посібник / За ред. Максимової В.Ф. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 345 с.

46. Фінансовий облік 2: навч. посіб. / [Н.М. Ткаченко, О.В. Борович, І.Л. Цюцяк, А.Л. Цюцяк]; за заг. ред. Н.М. Ткаченко. – Київ: Алерта, 2016. – 456 с.

47. Фінансовий облік 3-тє вид, доп. і перероб: підручник / [Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Гудзь Н.В. та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 418 с.

48. Фінансовий облік: підручник для студ. ВНЗів, КНТЕУ / [Нападовська Л.В., Алексєєва А.В., Бакурова О.А., Веренич О.Г., Уманців Г.В.]; за заг. ред. Л. В. Нападовська. – Київ: КНТЕУ, 2013. – 699 с.

49. Янковий О.Г. Математико-статистичні методи та моделі в управлінні підприємством: Навчальний посібник / О.Г. Янковий. – Одеса: ОНЭУ, ротапінт, 2014. – 250 с.

50. Янчева Л.М., Макєєва З.О., Баранова А.О. Аудит: навч. посіб. / Л.М. Янчева, З.О. Макєєва, А.О. Баранова. – Київ: Знання, 2015. – 335 с.